

Polonijne Okienko na Świat (10/10/2025)

Świat

- Premier Francji podał się do dymisji miesiąc po zaprzysiężeniu, najszybciej w dziejach V Republiki od 1958 r.; nie zdążył odbyć nawet 1 posiedzenia nowego rządu.
- Chińscy naukowcy z Chinese Academy of Sciences twierdzą, że stworzyli genetycznie zmodyfikowane komórki macierzyste odporne na starzenie.
- Tunezja- sąd skazał na śmierć 51-l. niepełnosprawnego mężczyznę, ojca 3 dzieci, za krytykę prezydenta na FB, choć jego posty prawie nie generowały zaangażowania. Ma to być pierwsza kara śmierci od 34 lat.
- W sobotę prokuratura obwodu sumskiego poinformowała, że w jednym z wagonów pociągu trafionego przez rosyjskiego drona na dworcu kolejowym w Szostce, na północnym wschodzie Ukrainy, odnaleziono ciało 71-letniego mężczyzny. Wcześniej lokalne władze przekazały, że w wyniku ataku rannych zostało 30 osób.
- W Rzymie doszło do skandalicznego aktu wandalizmu. Jego celem stał się pomnik św. Jana Pawła II, znajdujący się w pobliżu głównego dworca kolejowego Termini. Nieznani sprawcy pomazali monument farbą, pozostawiając obraźliwy napis oraz symbol sierpa i młota. Reakcja premiera Georgii Meloni była natychmiastowa: to "niegodny czyn popełniony przez ludzi zaślepionych ideologią".
- W Tbilisi policja użyła w sobotę amatek wodnych i gazu łzawiącego, by odeprzeć demonstrantów od pałacu prezydenckiego - podały agencje. W Gruzji trwają wybory do władz lokalnych, a opozycja wezwwała do protestów przeciw rządzącej partii Gruzińskie Marzenie.
- Przywódca Rosji Władimir Putin oświadczył w niedzielę, że jeśli Stany Zjednoczone dostarczą Ukrainie rakiety Tomahawk, zniszczy to stosunki rosyjsko- amerykańskie. - To doprowadzi do zniszczenia naszych relacji, a przynajmniej pozytywnych trendów, które się w nich pojawiły – oznajmił Putin w opublikowanym w niedzielę nagraniu.
- Ukraińskie bezzałogowce przeprowadziły skuteczny atak na jedną z największych rosyjskich rafinerii ropy naftowej w Kistowie. Kompleks stanął w płomieniach, co potwierdzają dane z monitoringu satelitarnego NASA.

- Jeśli Hamas będzie chciał pozostać u władzy w Strefie Gazy, czeka go „całkowite unicestwienie” - oświadczył prezydent USA Donald Trump, cytowany w niedzielę przez stację CNN.
- Piątą Aleją Nowego Jorku przeszła 88. Parada Pułaskiego. W tym roku szczególny udział w wydarzeniu ma TV Republika, która po raz pierwszy była formalnym uczestnikiem parady z własną platformą. - Zawsze marzyłem, żeby być tutaj. Wiedziałem, że tu odbywa się największe wydarzenie polskie za granicami, jakie jest gdziekolwiek organizowane. Tu jest największy kapitał: nawet 200 tysięcy Polaków jednego dnia spotyka się, pokazuje Nowemu Jorkowi i całej Ameryce, że Ameryka jest też polska, że Ameryka tętni polską duszą - powiedział Tomasz Sakiewicz, prezes stacji.
- Do 2029 r. w Wlk. Brytanii zostanie wprowadzony obowiązkowy cyfrowy dowód tożsamości (ID); będzie warunkiem legalnego zatrudnienia i złączony z systemem informacji o imigrantach.
- Chiny utworzyły narodowy rezerwat przyrody na wyspie Huangyan w wyłącznej strefie ekonomicznej Filipin, ok. 200 km od ich wybrzeża i 1000 km od swojego; dla Filipin to „nielegalny pretekst do okupacji”.
- Dania zakazuje social mediów dla dzieci poniżej 15 r.ż.; premier Danii określiła social media jako „potwora”, który powoduje, że „nigdy wcześniej tak wiele dzieci i młodzieży nie cierpiało z powodu lęków i depresji”; do tego coraz więcej ma problemy z koncentracją i czytaniem.
- Chiny ograniczają eksport technologii zw. z metalami ziem rzadkich, co może być eskalacją wojny handlowej z USA.
- Prezydent Trump niepokojąco, ale bez szczegółów, stwierdził, że choć USA nie planują wycofać sił z Europy to „mogą je trochę przesunąć”.

Polska

- Prezydent Nawrocki nazwał min. sprawiedliwości Żurka "ministrem bezprawia" w odpowiedzi na rozporządzenie zmieniające losowo przydzielane sędziom sprawy w sądach na częściowo wybierane przez szefów wydziałów.
- Rząd wprowadzi nowe wymogi przyznawania polskiego obywatelstwa, planuje rozmowy z prezydentem, ale krytykuje jego niedawny projekt w tej sprawie, wydłużający minimum pobytu do 10 lat.
- Ambasador Ukrainy w Polsce, Wasyl Bodnar, zapowiedział, że Ukraina w najbliższych tygodniach wyda Polsce nowe pozwolenia na ekshumacje m.in. we wsi Ugły na Wołyniu i Hucie Pieniackiej w obw. lwowskim, gdzie pochowane są polskie ofiary ukraińskich nacjonalistów.
- Lekarze i dyrektorzy szpitali biją na alarm. W przyszłym roku w kasie NFZ zabraknie miliardów złotych. Bez natychmiastowych decyzji rządu system może się załamać. Zabraknie pieniędzy na leczenie, a kolejki do specjalistów wydłużą się jeszcze bardziej. Ekspertci mówią wprost, to już nie kryzys, to początek zapaści.
- Waldemar Żurek, minister sprawiedliwości w rządzie Donalda Tuska, podpisał rozporządzenie zmieniające Regulamin urzędowania sądów powszechnych, co oznacza odejście od dotychczasowego systemu losowego przydzielania spraw w polskich sądach. Decyzja ta wywołała szeroką krytykę zarówno w środowiskach prawniczych, jak i politycznych.
- Ostrzeżenia ekspertów właśnie nabrały kształtu konkretnych liczb. Oficjalne dane resortu finansów i najnowsze prognozy pokazują, że zadłużenie kraju rośnie szybciej, niż zakładano, a koszty systemu - od zdrowia po obronność - przewyższają wpływy do budżetu. Do tego dochodzi niezafatana dziura w finansowaniu NFZ. Jeżeli rząd nie podejmie decyzji natychmiast, skutki dla gospodarki i usług publicznych mogą być odczuwalne dla każdego Polaka.

- - Nie będę dalej eskalował swojej obecności w polskiej polityce i na koniec udało mi się po 6 latach osiągnąć to, że prezydent i premier mówią jednym głosem, wspierają polską kandydaturę na Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców - powiedział w wywiadzie dla TV Republika Szymon Hołownia, marszałek Sejmu.
- Członkowie upolitycznionego stowarzyszenia sędziowskiego "Iustitia" podjęli uchwałę, w której wskazali, iż "oczekują od rządu i parlamentu niezwłocznego uchwalenia ustaw regulujących status" rzekomo "wadliwie powołanych sędziów". Mają też żądanie wobec ministra sprawiedliwości Waldemara Żurka, który ma przedstawić plan "działania sądów na wypadek niepodpisania wskazanych ustaw przez Prezydenta". - Orzeczenia organizacji międzynarodowych ponad wszystko. Zastanawiam się, czy sędziowie z innych krajów wiedzą, co wyczyniacie. Raczej nie - podsumowała sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka, przewodnicząca KRS.
- Sondaże wskazują, że dziś Konfederacja jest trzecią siłą w polskiej polityce z poparciem rządu 13-15 proc. W ostatnim sondażu IBRIS dla „Rzeczpospolitej” formacja Mentzena i Bosaka uzyskała 13,4 proc. głosów, z kolei w sondażu United Surveys dla Wirtualnej Polski – 14,7 proc. głosów, co przełożyło się na 80 mandatów. Oba sondaże wskazują, że bez Konfederacji w przyszłym Sejmie nie dałoby się sformować większości.
- Normą jest, że radni opozycji atakują prezydenta, a radni koalicji – bronią go. W Warszawie jednak prezydent zbierał cięgi zarówno od jednych, jak i od drugich. W imieniu klubu KO głos zabrała radna Anna Auksel-Sekutowicz. Nie oszczędzała Rafała Trzaskowskiego. W krótkim wystąpieniu podkreśliła, że w dokumentach dotyczących uchwały antyalkoholowej, przesłanych przez prezydenta do Rady Warszawy, znalazło się wiele błędów formalnych i merytorycznych. – To sesja techniczna, w której musimy poprawić te błędy – tłumaczyła.
- W miejscowości Zaręby Warchoły w powiecie ostrowskim na Mazowszu odnaleziono niezidentyfikowany obiekt powietrzny - poinformowała Żandarmeria Wojskowa. Policja mówi o „szczątkach obiektu przypominającego drona”.
- Niespełna 40 proc. Polaków pozytywnie ocenia działania ministry edukacji Barbary Nowackiej z Koalicji Obywatelskiej. Sondaż United Surveys dla Wirtualnej Polski.
- Sędzia Maciej Nawacki w orzeczeniu dotyczącym wyłączenia neo-sędziego z jednej ze spraw zdecydował o karze dla wnioskodawcy. Uzasadnił to "naruszeniem zasady lojalności wobec Państwa Polskiego" -.
- Polska presja na reparacje wywiera skutki. Niemiecki dziennik "Die Welt" apeluje do rządu Niemiec o pilną wypłatę odszkodowań dla 40 tys. wciąż żyjących polskich ofiar II WŚ – szef niemieckiego MSZ poparł analizę pomocy dla ocalałych.
- Fundacja Otwarty Dialog organizowała pod patronatem Senatu wydarzenie „Londyńskie Czwartki Literackie”. Na ten cel otrzymała 57,7 tys. zł w ramach konkursu „Senat-Polonia 2025”. Na spotkaniach promowano m.in. książki „Debil” i „Alfons” autorstwa dr Aleksandry Sarny - koleżanki Jana Pińskiego! Organizowano też spotkania z hejterami - takimi jak Adam Mazguła czy Arkadiusz Szczurek. A wszystko odbywało się oczywiście za pieniądze podatników!
Małgorzata Kidawa-Błońska pytana o tę sprawę przez Telewizję wPolsce24 próbowała ją bagatelizować. Przekonywała, że przeprowadzane konkursy są oceniane przez ekspertów i komisje. „To są propozycje. Polonia chce spotykać się z takimi osobami”.
- Ukraiński portal Europejska Prawda chce, by Ukraińcy mieli posłów w polskim Sejmie z racji, że w Polsce mieszka ich 1 mln i postuluje, że powinni startować w wyborach w 2027 r.
- Premier Tusk stwierdził, że wydanie Niemcom Wołodymyra Ż., Ukraińca podejrzanego o udział w wysadzeniu NS, nie jest w interesie Polski.
- Min. sprawiedliwości Żurek przedstawił projekt "ustawy praworządnościowej", określając go kompromisem i apelując do prezydenta o dokładne przeczytanie, bo ma rozwiązać kryzys w sądownictwie po stworzeniu nowej KRS w 2018 r.
- Prezydent Nawrocki w liście do szefowej KE, von der Leyen, oświadczył, że nie da zgody na wdrażanie w Polsce Paktu o Migracji i Azylu, w tym przymusowe rozlokowywanie w Polsce nielegalnych imigrantów.

Australia

- Według Australijskiego Biura Statystycznego (ABS), w okresie od czerwca 2023 r. do czerwca 2024 r. do kraju przybyło 667 tys. imigrantów. Według grupy March for Australia, organizatorów protestów na terenie całej Australii, imigracja odpowiedzialna jest m.in. za rosnące ceny mieszkań i stanowi zagrożenie dla narodowej tożsamości.
- Virgin Australia oficjalnie uruchomiła długo oczekiwaną usługę „Zwierzęta w kabinie”, stając się pierwszą linią lotniczą w Australii oferującą tę wyjątkową opcję dla właścicieli zwierząt. Ta przełomowa usługa jest już dostępna na lotach między Melbourne a Gold Coast oraz Melbourne a Sunshine Coast, a inauguracyjny lot zaplanowano na... Czwartek, październik 16, 2025.
- Newcastle w Australii zyskało lepszą łączność z Indonezją, Singapurem, Japonią i Stanami Zjednoczonymi dzięki niedawnej rozbudowie międzynarodowego terminalu lotniczego. Ta inwestycja stanowi ważny kamień milowy dla regionu, zapewniając podróżnym z tych krajów bezpośredni dostęp do jednego z najbardziej dynamicznych miejsc w Australii. Dzięki ulepszonej infrastrukturze, zagraniczni turyści mogą teraz z łatwością odkrywać słynne winnice regionu Hunter, zachwycające plaże i tętniącą życiem scenę kulturalną. Nowa sieć połączeń ma pobudzić lokalny przemysł turystyczny, przynosząc korzyści hotelom, restauracjom i atrakcjom turystycznym, a jednocześnie pozycjonując Newcastle jako globalną bramę do Australii.
- Australijski publiczny nadawca radiowo-telewizyjny Special Broadcasting Service (SBS) oświadczył, że zamierza transmitować Eurowizję 2026 "niezależnie od tego, czy EBU [Europejska Unia Nadawców, organizator konkursu] pozwoli Izraelowi na udział, czy nie". Nadawca podkreślił, że zamierza kontynuować tradycję świętowania "różnorodności i integracji ze wszystkimi Australijczykami".
- Sektor turystyki w Australii ma osiągnąć rekordowy poziom 315 miliardów dolarów w 2025 roku, co stanowi wzrost o niemal jedną trzecią w stosunku do okresu przed pandemią, dzięki prognozom World Travel & Tourism Council (WTTC).
- Palestyńska ministerka spraw zagranicznych Varsen Aghabekian Shahin odniosła się do decyzji Wielkiej Brytanii, Kanady i Australii. - Jest to posunięcie, które przybliży nas do suwerenności i niepodległości. Być może nie zakończy wojny jutro, ale jest to krok naprzód, na którym musimy budować i wzmacniać - powiedziała w rozmowie z dziennikarzami w Ramallah. W opublikowanym oświadczeniu MSZ uznano je także za "odważne i zgodne z prawem międzynarodowym". "
- Policja w piątek 3 października zawęziła skalę poszukiwań czteroletniego Gusa - poinformował "The Guardian". Jak wyjaśnił zastępca komisarza policji Ian Parrott, nie odnaleziono żadnych śladów i dowodów, takich jak odciski stóp dziecka, nakrycie głowy czy ubranie, "które pozwoliłyby zidentyfikować kierunek podróży i pomóc ekipie poszukiwawczej". - Jesteśmy przekonani, że zrobiliśmy wszystko, co w naszej mocy, aby zlokalizować Gusa na obszarze poszukiwań - powiedział funkcjonariusz. Jak przekazał "The Guardian", rodzice 4-latka we wtorek usłyszeli od policjantów, że biorąc pod uwagę upływ czasu, wiek dziecka i teren, Gus może nie żyć.

Opracował:

Bogusław P.